

Ἄμα ὅμως ἡ ἀ' Ἀκρόπολις δογματίζει πὺς ἀκό-
βουμε μιὰ συλαβική αὐξηση χωρὶς νὰ ξέρομε τὸ
διότι, πᾶσι νὰ πεί πὺς ἡ ἀ' Ἀκρόπολις δὲ διάβα-
σε οὔτε λέξη ἀπὸ ὅσα γραφτήκανε γιὰ τὸ ζήτημα
αὐτό, καὶ μὲ ἀθρώπους πού κατεβαίνουν ἀμελέτητοι
στὸν ἀγῶνα δὲ χωραὶ καμιά συζήτηση. Ἀς χαίρε-
ται λοιπὸν τῇ μισῇ της καὶ τοὺς μισοὺς της καὶ
ἄς τσαμπουνάει ὅ,τι θέλει. Ποιὸς μπορεῖ νὰν τὴν
ἐμποδίσαι νὰ κάνει τὸ κέρι της!

Εἴμαστε βέβαιοι πὺς κάποιος ρεπορτάγκος τῆς
ἀ' Ἀκρόπολις ἔγραψε τὸ ἄρθρο τῆς Τρίτης, γιὰτὶ
μόνο φιλόδοξος ρεπορτάγκος μπορεῖ νὰ ὑποστηρίξει
τέτιες χοντρές ἀνοησίες.

ΕΙΠΑΜΕ

στὸ περασμένο φύλλο Ἑθνικὸ τὸ βιβλιάρικι τοῦ κ.
Ἡλίας Σταύρου «Θρησκεία καὶ Πατρίδα» καὶ τέτιο
εἶναι στ' ἀλήθεια. Νὰ ποῦμε περσότερα, καθὼς τοῦ
ἀξίζουν, δὲν μποροῦμε μέσα στὸ βιβλίο ὑπάρχει
κάπιο ἀφιέρωμα τιμητικώτατο γιὰ τὸ «Νουμά» πού
μας ἐμποδίζει νὰ μιλήσουμε πλατὺ καὶ νὰν ἀλύσου-
με τὸ λαμπρὸ αὐτὸ βιβλίο, πού πρέπει ὅλ' οἱ Ῥωμιοὶ
νὰν τὸ δώσουνε στὰ παιδιὰ τους, ἂν ἔχουν τὴ φιλο-
δοξία νὰν τὰ κάνουν καλοὺς πολῖτες καὶ ὄχι δασκα-
λοδρέματα.

Ἐσσηκῶνουμε δὴ μὲν ἄρα τὰ περιεχόμενά του καὶ
ἀπ' αὐτὰ θὰ καταλάβετε τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ : Ἀφιέρωμα, Χριστοῦγεννα — Πά-
σκα — Σπερινός — Ἡ Παναγία τοῦ Κασωπί.

ΠΑΤΡΙΔΑ — Ἀφιέρωμα — Ἡ σημαία τῆς Πα-
τρίδας — Ἐμπρός μᾶς — Στὴ μάχη μέσα — Στὸ θά-
νατο ἐνός Ἡρώα — Ὁ θελοντής — Ὁ ὄρκος τοῦ νεο-
σύλληπτου — Στὸν Ἑθνικὸ στόλο — Ἡ σημαία τῆς
Ταβέρνας — Στὰ Μακεδονικὰ σώματα — Στους ξενι-
τεμένους.

Καλὰ τὸ χαραχτήρισε κάποιος «βιβλίο μικρὸ μὰ
πού βρίσκεται μέσα του κάτι μεγάλον».

ΚΑΠΙΟΣ

κ. σχολαστικὸς βγγῆκε, φαίνεται, νὰ χτυπήσει στὶς
ἀ' Ἀθήναις τὸν κ. Μ. Τριανταφυλλίδη γιὰ τὸ ἄρθρο
του. Τί εἶδους χτύπημα ἔκανε ὁ κ. σχολαστικὸς δὲν
τὸ ξέρομε· ξέρομε μοναχὰ πόσο μαστορικὰ τονε
συγγύρισε στὸ «Νέο Ἄστυ» τῆς Δευτέρας ὁ Γιώργης
Πολίτης, ὁ γιὸς τοῦ κ. Πρύτανη, μ' ἓνα ἄρθράκι

του — καὶ πόσο νόστιμα καὶ λογικὰ τοῦ ἀπόδειξε
πὺς δὲν ξέρει τί λέει.

Ἀπὸ τὸ ἄρθρο τοῦ κ. Πολίτη ξανατυπώνουμε
δὴ τὸν τελευταῖο παράγραφο :

«Κρίμας πού στὴν Ἑλλάδα τὰ μάτια δὲν τᾶ-
χουμε γιὰ νὰ βλέπομε, καὶ κρίμας πού ἡ ψυχὴ μας
δὲν αἰσθάνθη ἀκόμα, καθὼς τὸ παινιέται ὁ κ. Μ.,
τὴν ἀπλή ὁμορφίαν τοῦ ἀρχαίου κόσμου, τὴν τόσο
μεγάλῃ στὴν ἀπλότητά της. Ὅταν θὰ νοιώσουμε
τὴν ἀρχαία ποίηση καὶ τὴν ἀρχαία τέχνη ὅπως
τὴν ἐνοιῶσαν ὅσοι μιὰ φορὰ καθώσαντε στὸ Διону-
σιακὸ Θέατρο, καὶ ὅσοι ἄκουγαν ἀπὸ τοὺς ραψῶδους
ἀπαγγελλόμενα τὰ ποιήματα τοῦ Ὀμήρου, τότε θὰ
μάθουμε νὰ μὴν καταφρονᾶμε τὴ γλῶσσα μας, καὶ
δὲ θὰ λέμε πιά πὺς δὲν ἐμιλήσαμε ποτέ τὴ γλῶσ-
σα πού μᾶς ἐπότισε μαζί μὲ τὸ γάλα της καὶ μὲ
τὴν καρδιά της ἡ μάνα μας».

Ὁ κ. Σχολαστικὸς ἐλπίζουμε νὰ ὠφελήθηκε
σημαντικὰ ἀπὸ τὸ μάθημα πού πῆρε καὶ δὲ θὰ ἔα-
νακάνει ἄταχτα.

ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΟΘΟΥ ΘΑΝΑΤΟΣ

Τοῦ κ. Ψυχάρη.

« — Ποῦθε, Γλυκέ μου καὶ Καλέ,
Δὲ σὲ θυμοῦμαι διόλου ὡς τώρα...
Κι ὁ Πόθος σκύβει καὶ μοῦ λέει :
« — Στὴ μαγεμένη σὲ εἶδα χώρα »

Μακριὰ πού οἱ Πόθοι ἀναγελοῦν
Τοὺς Νιούς, πού τοὺς γελοῦν ἀγάπες,
Καί, σὰν τὰ κρίνα, τοὺς φιλοῦν
Λευκὲς οἱ μάγισσες οἱ ἀράδες.

Ἐκεῖ ἐγὼ σὲ εἶδα μιὰ φορὰ,
Διόλου χωρὶς νὰ μὲ κοιτάξεις,
Κ' εἶχες τὴν πλάνα τὴ χαρὰ
Σὲ κόρφους μάγους νὰ πετάξεις...

Γύρισε τώρα μὴ θωρεῖς
Τὸ δρόμο ἐκείνονε τὸν ἴσιο :
Μ' ἐμέναν' ἔλα νὰ χαρεῖς
Κόσμο χαρούμενο περίσσιο.

Νανέβουμ' ἔλα σὺ πηλὸ
Τῆς Μάνας Νιότης τὸ παλάτι,
Ποιὲ ἓνα δάκρυ σου θολὸ
Ποὺ δὲ θὰ ἡσκιῶναι σου τὸ μάτι.

Ποιὲς πού δὲ θὰ χωριστεῖς
Ἀπὸ τὴ γλῶσσα καὶ ἀπ' τὸ γέλι
Καὶ θὰ εἶς' ἐκεῖ ὁ κελαϊδιστὴς
Μὲ χεῖλη ζάχαρη καὶ μέλι...

Τὸν Πόθο τότε ἀκολουθῶ,
Μὰ στὰ ψηλά του ὡς ἀνεβαίνω
Μοῦ κράζει : — Τώρα δὲν ποθῶ
Τὼρ' ἄλλο τίποτις... πεθαίνω ! »

Κ' εἶσι ὁ φτωχὸς τραγουδιστὴς
Μὲ τὴ Μαννούλα του ἀπομένω :
Τῆς Νιότης παρηγορητὴς,
Μὲ χεῖλι πάντα πικραμένο.

1906 Σπέτσες.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΜΑΣ ΖΗΤΗΜΑ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ*

MONACHO, 25.11.06.

Φίλε κύριε Κακλήμινε,

Εἶδα νὰ δημοσιεύεται στὰ τελευταῖα φύλλα τοῦ
«Νουμά» σὲ μετάφραση τὸ ἄρθρο τοῦ Μπρούχμαν
γιὰ τὸ γλωσσικὸ μᾶς ζήτημα. Κρίμα πού ὁ «Νου-
μας» δὲ διαβάζεται σὲ ὅλα τὰ ἑλληνικὰ σπῖτια καὶ
πού ἡ γλῶσσα στὴν ἵποια μεταφράστηκε ἡ μικρὴ
αὐτὴ μελέτη ἐμποδίζει καὶ αὐτὴ νὰ διαβαστῇ ἀπὸ
ὅλους τοὺς «ὀρθοφρονούντας» στὸ περίφημο ζήτημα.
Γιὰτὶ τὰ μετρημένα λόγια πού βρίσκονται ἐκεῖ μί-
σα γιὰ τίς γλωσσικὰς μᾶς συνθηκὰς ἔχουν μεγάλη
σπουδαιότητα καὶ ἔπρεπε ἀπὸ ὅλους νὰ διαβαστοῦν
καὶ μὲ προσοχή. Καὶ γιὰ τὴ σημασία αὐτὴ ἤθε-
λα νὰ πῶ δυὸ λόγια, ἔσσηκῶνοντας δυὸ ἰδιαιτέρως
μεριές :

1) Τὸ ἄρθρο ἐγγράφηκε ἀπὸ τὸν Μπρούχμαν.

*) Δημοσιεύτηκε στὸ «Νέο Ἄστυ» (13 τοῦ Δεκέβρη,
σελ. 1, στηλ. 6) μὲ τὸν τίτλο «Αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ
Γλωσσικοῦ ζητήματος».

ΝΙΚ. Κ' εἰς ;

ΠΑΥΛ. Ναί... καὶ ἐγὼ. Ἐγίνες ἀντίπαλος τοῦ
τρόμου μου καὶ μὲ νίκησες ! Δυναμώσες μὲ τὰ λό-
για σου τὸ βάσανό μου καὶ μὲ νίκησες ! Εἶς' εὐ-
χαριστημένος ;

ΝΙΚ. Δὲν ξέρω... Ἐγὼ μοναχὰ ὅτι θὰ γίνω
γιὰ μένα ἐκεῖνον, πού περιμένουν ὅλοι...

ΠΑΥΛ. Φύγε τώρα... Ὁ Στέφανος δὲ θὰ πάρῃ
τὴν Εἰνὴ ! Φύγε !... Ὡ ! δὲ βαστῶ ἄλλο.

ΞΕΝ. Πατέρα... πατέρα, τί ἔχεις ; εἰμ' ἐγὼ.

ΠΑΥΛ. Φύγε !

ΞΕΝ. Δὲν ἤρθεν ἀκόμα ἡ ὥρα νὰ μὲ διώχνης
ἀπὸ κοντὰ σου· πρέπει νὰ μ' ἀκούσης.

ΠΑΥΛ. Ὅχι ! δὲ θέλω... φύγε !

ΞΕΝ. Ἄν ἤξερες, πατέρα, πόσο ἄδικος γίνεσαι !

ΠΑΥΛ. Ἄδικος !... μπορεῖς ἀκόμη νὰ μοῦ λές
καταπρόσωπα σὰν τὴ μητέρα σου τὴ λέξη αὐτὴ ;
Ἄδικος ἐγὼ, πού καὶ τώρα δὲ μὲ κρατᾷ ἡ καρ-
διά μου νὰ λησμονήσω τί μοῦ εἶσαι, ἂν κ' ἐξαιτίας
σου εἶναι τὸ περιγέλιο ὅλων ; Γιατὶ νὰ μὴν ἔχω
τὴ δύναμη νὰ γίνω ἀληθινὰ ἄδικος, ὅπως θὰ σὰς
ἔβριζε ;

ΞΕΝ. Γι' αὐτὸ ἴσια-ἴσια πρέπει νὰ μ' ἀκούσης.

ΠΑΥΛ. Ὅχι· ξέρω τίς συνηθισμένες δικαιολο-

γίες τῶν γυναικῶν. Μὰ τώρα πιά τέλειωσαν ὅλα !
Κοντὰ στὸ φόβο μου βάλατε καὶ τὴ ντροπὴ ! Μὲ
κάματε νὰ μὴ μπορῶ ν' ἀπολογηθῶ στὸν ἄνθρωπο,
πού μὲ τὴ μεγαλύτερη σκληρότητα ἤρθε νὰ μὲ βρί-
σῃ καὶ νὰ μ' ἀναγκάσῃ νὰ κάμω ὅ,τι ἤθελε αὐ-
τός... Ναί ! δὲν εἶμαι τίποτα πιά... Ἐγίνα κάτι
λιγότερο καὶ ἀπὸ τὸ τίποτα !

ΞΕΝ. Ἄ ! γιὰτὶ νὰ μὴν ἔχω τὴ δύναμη ν'
ἀνοίξω τῆς ψυχῆς σου τὰ μάτια γιὰ νὰ ἰδῇς τὴν
ἀλήθεια.

ΠΑΥΛ. Τὴν ἀλήθεια ;... καὶ δὲν τὴ βλέπω,
δὲν τὴν ἀκούω, δὲν τὴ νοιώθω γύρω μου, παντοῦ ;
Νὰ ἰδῶ τὴν ἀλήθεια ! Καὶ τὸ λέει ἔτσι πικρὰ τὸ
στοματάκι αὐτό, πού πάντα τραγουδοῦσε τὸ ψέμα
τῆς ζωῆς !

ΞΕΝ. Πατέρα !

ΠΑΥΛ. Νὰ τώρα τὰ ὁμορφα σου ὄνειρα, ἡ λα-
τρεία σου στὴν καλοσύνη καὶ στὴν ἀγάπη, ἡ λεύ-
τερη χαρὰ σου ἐνωμένα μὲ τὸν πιὸ βάρβαρο τρόπο
σὲ πράξη, πού μὲ κάνει νὰ κρύβω τὸ πρόσωπο ἀπὸ
ντροπὴ, πού μ' ἀναγκάζει νὰ σκύβω τὰ μάτια γιὰ
νὰ μὴν ἀντικρύσω τὸ ἀνάμπαγμα τοῦ κόσμου, πού
μοῦ παίρνει τὴ δύναμη ν' ἀποκριθῶ σ' ὅσους μὲ
βρίζουν.

ΞΕΝ. Βλέπω, πὺς ἂν προσπαθοῦσα νὰ δικαιο-
λογηθῶ θάβριζα τὸν ἑαυτό μου !

ΠΑΥΛ. Νὰ δικαιολογηθῇς ;... Μὰ δὲ θὰ μοῦ
φανῇ καθόλου παράξενο, ἂν ἔχης τὸ θάρρος. Ἀνίσως
καὶ σοῦ λείπῃ εἰσένα, δανείσου το ἀπὸ τὴ μητέρα
σου... Ταίριαζετε τόσο σὲ ὅλα ! Γιατὶ νὰ μὴν ἔ-
χης καὶ τὸ θάρρος της ; Ἐρετε νὰ τὰ περιφρονᾶτε
ὅλα τόσο, πού δὲ θὰ δυσκολευτῆτε νὰ βρῆτε ὁμορ-
φες δικαιολογίες... Ἡ συχνὴ συναναστροφὴ σου μὲ
τὸ Στέφανο, ἡ φωτιὰ τῆς νιότης, ἡ λύπη πού γεν-
νάει ἡ ἐρημιά του στὸν κόσμο... ἡ τραγικὴ ἱστορία
τοῦ πατέρα του... Τὴν ξέρεις βέβαια καὶ ἐσὺ τὴν ἱ-
στορία τοῦ πατέρα του καὶ μὲ τὴν πονετικὰ σου
καρδιά θέλησες νὰ διορθώσης τὸ δίκιο τῆς μητέρας
σου σ' αὐτόν.

ΞΕΝ. Ὡ ! πόσο κακὸς γίνεσαι !

ΠΑΥΛ. Κακὸς !... κακὸς !... μὲ κάνει ἰσοῖς τέ-
τοιον ἰσοῖς, πού ὅλη σας τὴν ἀγάπη τὴ φυλάξατε
γιὰ ἓνα πεθαμένο !... Ἡ μάνα ἀγάπησε σ' ὅλη
τῆς τὴ ζωὴ ἓνα πεθαμένο καὶ ἡ κόρη τὸ γιὸς του !...
Αὐτὸ εἶναι καλοσύνη ! αὐτὸ εἶναι μεγαλεῖο ψυχῆς !...
Καὶ γιὰ μένα ξέρατε νὰ κρατῆστε τὴ λύπη, τὴ
ντροπὴ...

ΞΕΝ. Πατέρα !